

Kolosi Kolosi niŋ Yesuyen alya bereya hitte Pol beleŋ asan̄ kayyiŋ

1-2 Ne Polbe kadniniŋ Timotiya dufay uŋkurenj po kerdeb deŋ Kolosi taunde niŋ Yesu Kristuyen alya bereya sios niŋ asan̄ gago kaŋ hime. Nebe Al Kurunyen dufayde Yesu Kristuyen mere basan̄ al aposel himiriŋ. Deŋbe Yesu Kristuya heŋ Al Kuruŋ diliŋde wukkeŋ hitiŋ, irde bitiŋde mat fudinde wor po mereminj gama irde hanjen.

Ninjeb Adoniniŋ Al Kuruŋ beleŋ bunijeŋ dirde igin̄ igin̄ dirde bitiŋ yisikamke igin̄ po hiwoŋ yen nurde hime.

3-4 Be, deyyabe deŋ beleŋ Yesu Kristu niŋ dufaytiŋ saňiŋ irde Al Kurunyen alya bereya goke aman̄ej nurde yuneŋ hanjen gote mere momon̄tiŋ goyen nurde haryen. Ninjeb deŋ ge teŋ Doyaŋ Al Kurunniŋ Yesu Kristu Naniŋ Al Kuruŋ mere irde heŋyabe hugineŋ igin̄ nurde uneŋ haryen. **5** Deŋ beleŋ Yesu niŋ dufaytiŋ tareŋ irde kadtin̄ ge aman̄ej nurde yuneŋ hanjen mata gobe Al Kuruŋ beleŋ kame igin̄ igin̄ diryeŋ go yen dufay heŋbe gogo gwaha teŋ hanjen. Dufay gobe haŋkapyɑ Yesu niŋ yitiŋ mere igin̄ fudinde goyen nuramijde mat forok yiriŋ. Dufay gokeb deŋ goyen Al Kuruŋ beleŋ kame igin̄ igin̄ yireŋ yen nurde ga hi. **6** Mere igin̄ goyen haŋkapyɑ wor po deŋ hitte kukeb Al Kuruŋ beleŋ bunijeŋ dirde igin̄ igin̄ dird dird mere goyen nurdeb fudinde

yamiŋ. Irdeb dufaytiŋya matatiŋyabe hoyan wor po hamin. Gwahade goyen po, megen kurun gayen mere igin gore igineŋ heŋ kurun heŋ kuj hi. ⁷ Denbe mere igin goyen meten kadniniŋ wor po Epafras beleŋ kuj momon dirke nuramiŋ. Yenbe binde mat fudinde wor po Yesu Kristu niŋ meten teŋ hiyen. Niŋgeb neŋ beleŋ kuj saba dirtiŋeŋbe yeŋ beleŋ neŋ faran dure yeŋ gogo kuj saba diryiŋ. ⁸ Irdeb mulgaŋ heŋ wanbe deŋ beleŋ Holi Spirityen tareŋde kadtiŋ ge amanenurde yuneŋ hanjen goyen momon diryiŋ.

Kolosi niŋ mar niŋ Al Kurun gusuŋaŋ irde hin-hin

⁹ Niŋgeb mere momontiŋ nuraruŋ goyenter mat deŋ ge teŋ Al Kurun gusuŋaŋ ird ird niŋ bada ma heŋ haryen. Gusuŋaŋ irde heŋyabe Holi Spirit beleŋ yende dufay wukken kurun goya meremiŋ bebak teŋ teŋ sanjinya goyen dunwoŋ, irkeb Al Kurunyen dufay kenen keŋkela wor po bebak tiwoŋ yeŋ gusuŋaŋ irde haryen. ¹⁰ Gogab matatiŋ gobe Doyaŋ Al Kurunyen alya bereya beleŋ mata teŋ hanjen gwahade po teŋ hinayiŋ, irde yeŋ beleŋ amanenurde hitek mat po mata teŋ hinayiŋ, irdeb meten igin po teŋ gote igineŋ kurun forok yirde hinayiŋ. Irde Al Kurunbe al gwahade yeŋ keŋkela nurde yeŋya kadom nurd gunen teŋ teŋ gobe kurun heŋ tareŋ heŋ hiyen.

¹¹ Irdeb kanduk kurayen kurayen kurun yeneŋ hinayiŋ gega, tareŋmiŋ kurun turŋuŋ yan goreb sanjŋ dirkeb kanduk goke mukku ma teŋ goya goya sanjŋ po heŋ hinayiŋ. Irde Al Kurun beleŋ kanduk goyen pasi irwoŋ yeŋ doyaŋ heŋ heŋ ge

piŋeŋ ma heŋ hinayiŋ. Irdeb mata deŋ hitte forok yeŋ hinayiŋ kuruŋ goke amanęŋ wor po nurde heŋya ¹² Nanniniŋ igiŋ nurd uneŋ hinayiŋ yeŋ gusuŋaŋ irde haryen. Adoniniŋbe mata igiŋ hul-sire niŋ mar yeŋ beleŋ doyaŋ yirde igiŋ igiŋ yirde hi gwahade goyen po, deŋ manaq igiŋ igiŋ dirtek mar diryiŋ. ¹³ Irdeb mata buluŋyen kidoma bana mat dumulgaŋ teŋ Urmiŋ bubulkuŋne wor po yeŋ nurde untiŋ al gore doyaŋ yirde hi gasuŋ bana goŋ dawaryiŋ. ¹⁴ Urmiŋ gore mata buluŋninŋ halde dunyŋ geb, neŋbe kidoma bana ma heŋ igiŋ po hite gago.

Yesu Kristuyen mataya meteŋya

¹⁵ Be, Yesu Kristube al beleŋ keneŋbe Al Kuruŋ banare hi gobe al gwahade yeŋ bebak titek. Yeŋbe det kuruŋ gate miŋ al. ¹⁶ Yeŋ beleŋ gab Al Kuruŋ beleŋ inke det kuruŋ gayen yiryiŋ. Det naŋkiŋde niŋya megen niŋya, det kawan niŋya banare niŋya yiryiŋ. Banare niŋbe Al Kuruŋyen miyon tareŋmiŋ karkuwaaŋ kurayen kurayen hende niŋya bande niŋya, al deŋem yaŋya deŋem moŋya goyen yiryiŋ. Forok yamiŋ kuruŋ gobe yeŋ beleŋ yiŋgeŋ ge teŋ yiryiŋ. ¹⁷ Yeŋbe det kuruŋ gayen forok ma yekeya hinhin. Irdeb det kuruŋ gayen yirdeb gwahade po hinayiŋ yeŋ yiryiŋ gwahade po gasuŋeŋyaŋ haŋ. ¹⁸ Yeŋbe alya bereyamiŋ sios gote doyaŋ al wor po geb, siosbe Yesuyen uliŋ pigin yara, irdeb yiŋgeŋbe sios gote tonaaŋ. Yeŋbe al kamtiŋde mat huward huward mata goyen miŋ uryiŋ al geb, yeŋbe mata gote miŋ al. Gogab det kuruŋ gate doyaŋ al

kurunj heweŋ yenbe gogo gwaha tiyyin. ¹⁹ Al Kurunjbe mataminj, dufayminyabe tareŋminyā goyen tumnjaŋ Urmiŋ uneŋ uneŋ niŋ amanenj nurdeb unyiŋ. ²⁰ Irde Al Kurunjbe megen niŋ detya naŋkiŋde niŋ detya kurunj gayen yenya awalikde hen hen goke amanenj nuryinj. Niŋgeb gwaha ire yenbe Urmiŋ teŋ kerke kateŋ kuruse hende darim wok irde kamyinj.

²¹ Hakot denbe mata bulunj teŋ hinhan geb, dufaytiŋbe gisaw wor po henj Al Kurunj hitte ma hinhan, irde asogo irde hinhan. ²² Gega Al Kurunjbe denya awalikde hitek yenbe Urmiŋ teŋ kerke kateŋ al wor po henj kuruse hende kamyinj. Gogab haŋka gabe deŋ kurunj gayen dilinjde wukkenj henj ultinjde merem moŋ henbe gwaha mat kura merem yan dirtek moŋ hinayinj yen gogo gwaha tiyyinj. ²³ Niŋgeb gwahade hitek yenbe dufaytiŋ Yesu niŋ saŋiŋ irdeb gwahade po hinayinj. Dufaytiŋ yen ge tareŋ iramiŋ goyen tareŋ po tanarde hinayinj. Irde Yesu niŋ yitinj mere iginj go nurde kame Al Kurunj beleŋ iginj iginj diryenj go yenj nud nud gobe go ma tubul tinayinj. Mere iginj gobe megen niŋ alya bereya kurunj gayen momoŋ yirde tukutiŋ harj. Ne Pol wor mere iginj tagalde tukunj tukunj meteren al wor po himirinj. Niŋgeb mere iginj goyen deŋ wor nuramiŋ.

Kolosi sios Pol beleŋ faranj uryinj

²⁴ Be, nebe den ge teŋ ulne misiŋ kateŋ hime goke amanenj nurde hime. Yesu Kristuyen alya bereya siosbe Yesu Kristu uliŋ piginj yara geb, sios beleŋ kanduk yeneŋ hi gobe Yesu Kristu yinjenj

kanduk yeneñ hi yara. Niñgeb kanduk kuruñ sios hitte forok yeñ hanj goyen ne hitte manaj tumjañ forok yeñ hinayiñ goke amajen nurde hime. ²⁵ Nebe Al Kuruñ beleñ deñ ge teñ meremiñ tumjañ tagalde tukuñ hayiñ ninyiñ. Niñgeb goyen meten teñ teñ al himiriñ geb, gago meten teñ hime. ²⁶ Bikkenje Al Kurunyen mere gote miñbe ulyanđe wor po banare hinhin. Niñgeb megen niñ al tumjañ bebak ma teñ hinhin. Gega gayenterbe alya bereyamiñ hitte kawan yikala yirkeb bebak teñ hanj. ²⁷ Mel gobe Al Kuruñ beleñ meremiñ iginj wor po turñuñ yañ gote miñ banare hitiñ goyen yikala yirmeke bebak tinayiñ yeñ nurdeb al miñ hoyanj Yuda mar moñ bana niñ mar goyen basiñä yiryiñ. Meremiñ banare hi gote miñbe gahade: Yesu Kristube deñya hanj geb, deñ wor Al Kurunyen sanjñ turñuñ yañ bana hinayiñ. ²⁸ Goke teñbe Yesu Kristu niñ al buda kuruñ gayen momoñ yirde tukuñ hityen. Irde daha wor al buda kuruñ gayen Yesu Kristuya heñbe muñ kura buluñ miñmoñ hinayiñ yeñ Al Kurunyen dufay wukkenđe al bebak yirde saba yirde hityen. ²⁹ Nebe meten gayen gake ulne misiñ tap urde kurut wor po yeñ himyen. Gwaha teñ heñyabe ne hitte meten tareñ po teñ hi al gote tareñde meten teñ himyen.

2

¹ Be, deñ Kolosi niñ marya Laodisia niñ marya irde keñkela ma nurd nuneñ hanj marya goyen tumjañ farañ durd durd niñ kurut wor po yeñ hime gayen deñ tumjañ nurwoñ yeñ nurde hime.
² Deñ ge teñ kurut yeñ hime gabe kurut yeñ

hime gore faraŋ durke bitinđe mat sanjŋ heŋbe kadtŋ ge amanęŋ nurde awalikde hinayin yeŋbe gago kurut yeŋ hime. Gogab Al Kurunyen dufay nurde bebak teŋ teŋ tarenbe kuruŋ hiyyen. Irde gab Al Kurunyen mere gote miŋ bikkeŋ banare hinhin goyen miŋ nurnayin. Al Kurunyen mere gote miŋ banare hinhin gobe Yesu Kristu. ³ Yeŋ banabe Al Kurunyen dufay wukkenya meremiŋ bebak teŋ teŋ dufayya goyen bana yirtiŋ haŋ. Dufay wukkenya meremiŋ bebak teŋ teŋ dufayya gobe samuŋ tareŋ wor po. ⁴ Moŋgo al kura beleŋ waŋ usi dirde Yesu Kristu niŋ dufaytiŋ sanjŋ irtiŋde mat hoyan dukunak geb, mere gago dirde hime. Gogab go mar gote mere hapek yaŋ goyen fudinde yeŋ ma nurnayin. ⁵ Nebe deňya tumŋaŋ gor ma hite goyenbe, dufaynerbe deňya tumŋaŋ gor hite. Irdeb heŋ heŋtiŋbe keŋkelə wor po haŋ goke aman heŋ hime. Irde Yesu Kristu niŋ dufaytiŋ tareŋ irde haŋ goyen manan korgoŋ moŋ, tareŋ irtiŋ haŋ goke manan aman wor po heŋ hime.

Yesuya po heŋ mata teŋ hitek

⁶ Ningeb Yesu Kristube Doyan Al Kurunyininj yeŋ nurd unamiŋ geb, hugiŋen yeŋya heŋbe mata igiŋ po teŋ hinayinj. ⁷ Irdeb he filginiŋ kura megeŋ binđe kurkuŋ sanjŋ hanjen go gwahade, irde ya kura tola tareŋ hende irtiŋ go gwahade goyen po, Yesuya heŋ tareŋ heŋ hinayinj. Irdeb saba dirteke yeŋ ge dufaytiŋ sanjŋ iramiŋ gobe tareŋ po tanarde hinayinj. Irdeb hugiŋen Al Kurun iginj wor po nurd uneŋ hinayinj.

⁸ Be, al kura beleŋbe megen niŋ saba momoŋ dirde hikeb fudinde yen nurde gama ma yirde hinayinj. Go mar gote sababe miŋ minmoŋ wor po. Yenbe asem yagot tikulaya megen niŋ sabaya go po gama yirde haŋ. Yesu Kristuyen merebe gama ma irde haŋ. Niŋgeb saba gobe Yesu Kristuyen moŋ. ⁹ Yesu Kristube Al Kurunj gega, al wor po heŋ megen gar hinhin. Niŋgeb yen po gab Al Kurunyen dufayya matayabe tareŋminjɑ goyen makiŋ wor po hitiŋ hi. ¹⁰ Deŋ wor Yesu Kristuya heŋ dufayminjɑ mataminyabe saŋiŋminjɑ goyen kurunj wor po dunke makiŋ hitiŋ haŋ geb, saba hoyan kura gama irtek ma haŋ. Yenbe megen niŋ doyaŋ mar banare niŋya kawan niŋya kurunj gote doyaŋ al wor po.

¹¹ Be, Yuda mar guba yen hanjen gwahade yara, deŋ manaŋ Yesu Kristuya hikeb yen beleŋ mata hoyan mat guba yen duntin yara diryinj. Yen beleŋ guba yen duntiŋbe bitiŋde mata buluŋ teŋ teŋ dufay goyen yad siŋa yiryinj. Gobe al beleŋ haninjde guba yen hanjen gwahade moŋ. ¹² Yesu beleŋ guba yen yen mata duntiŋbe fe baptais teŋ teŋ mata dunyinj. Deŋ baptais tamiŋ gote miŋbe Yesu kamke mete tiyaminj gwahade po, deŋ wor fe bana kurkamiŋ gobe kamtiŋeŋ tiyaminj. Goyenpoga Al Kurunj beleŋ Yesu kamtiŋde mat isaŋ hiriŋ tareŋminj goke duſaytiŋ tareŋ irkeb Al Kurunj beleŋ deŋ wor disaŋ hitiŋ yara dirde al gergeŋ diryinj.

¹³ Be, deŋbe Yuda mar moŋ al miŋ hoyan. Niŋgeb hakotbe Moseyen saba ma nurdeb mata buluŋ kurayen kurayen teŋ heŋbe Al Kurunj

diliñde kamtiñ yara hinhan. Goyenbe Yesu Kristu isan̄ hiriñ gwahade goyen po, deñ wor disan̄ hitiñ yara dirde al gergeñ diryin̄. Al Kuruñbe gwaha mat neñ kuruñ gate mata buluñ halde dunyin̄.

¹⁴ Neñbe mata buluñ teñ hitekeb Moseyen saba gore merem yañ dirtek hinhet. Goyenpoga Al Kuruñbe Yesu Kristu beleñ kuruse hende kamyin̄ gwahade po, merem yañ dertiñ goyen wor kuruse hende kerde mayde pasi iryin̄. ¹⁵ Gwaha matbe Al Kuruñ beleñ megen niñ doyañ mar banare niñya kawan niñya kurayen kurayen gote sanj̄ goyen yad siñña yiryin̄. Tareñmiñ yad siñña yiryin̄ goyen al beleñ keneñ bebak tinañ yeñbe gogo Yesu kuruse hende kamyin̄.

Megen niñ marte mata ma gama irnayin̄

¹⁶ Ningeb al kura wan̄ dula teñ teñ mataya Al Kuruñ niñ dufay heñ heñ ge gabu ird ird nalu karkuwanjañña gagasi gergeñ forok yeke goke gabu irde dula teñ teñ matayabe Sabat naluya goyen goke gwaha gwaha teñ hinayin̄ dineñ tikeb keneñ unan̄ teñ hinayin̄. ¹⁷ Mata bikkek kuruñ gabe kame mata gergeñ forok yetek gote tuñañeñ po hinhan. Irde Yesu Kristu wayyiñde matbe mata gergeñ fudinde goyen forok yamiñ yenen̄ hite gago. ¹⁸ Be, al kurabe ne harhem harhem dufay miñyan̄ gega, dufay goyen bana kerdeb al deñem miñmonđe mata yara teñ hañyen. Irde al kurabe Al Kuruñyen miyon̄ doloñ yird yird niñ aman̄ heñ hañyen. Go mar gobe hugiñeñ mitereya yuwarwarteya det yenen̄ heñbe goke ug po tagalde hañyen. Irde megen niñ dufay po gama irde hañ geb, yiñgeñ ge turuñ turuñ

teŋ hanjen. Niŋgeb deŋbe kame matatiŋ gote murunjem iŋiŋ yawartek gega goyen gore usi dirke soŋ henak geb, tareŋ heŋ hinayin. ¹⁹ Go mar gobe Yesu Kristuya gabu hetek mon, hoyan hoyan wor po. Gega neŋbe Yesu Kristu uliŋ pigin yara, munan yinŋenbe tonan yara geb, neŋbe yeŋ hitte mat basaŋ heŋbe kurabe hanin, kurabe kahaŋ gwahade ala heŋbe kadom faran gurd teŋ hite. Irde Al Kurun belen gwaha mat mat tareŋ henayin yeŋ nurde hi gwahade mat po sanin heŋ hite.

²⁰ Be, deŋbe Yesu Kristuya tumjan kamaminiŋ geb, megen niŋ saba gote yufukde ma han. Gega dahade geb saba bikkek goyen gama po irde han? Saba bikkekdebe, ²¹ “Det gobe tanarde ma, irde det go goya nene ma, munan det gobe sisaniŋ urde ma,” yitiŋ goyen daniŋ geb gama irde han? ²² Saba bikkek gobe megen niŋ al belen po forok yirtin, irde megen niŋ det mugol netek goke yeŋ yitiŋ. ²³ Saba bikkek gama irde han mar gobe Al Kurun dolon ird ird mata goyen tareŋ irtek yeŋbe yinŋende dufaymiŋ po gama irde tareŋ irde hanjen. Irde ne harhem harhem dufay miŋyan gega, dufay goyen bana kerdeb al deňem miŋmonde mata yara teŋ hanjen. Irde mata buluŋ ulniniŋde han gayen hubu hewoŋ yeŋ nurdeb uliŋ yusulak teŋ, biŋge kutŋa irde, uliŋde mata kurayen kurayen teŋ hanjen. Mata gwahade teŋ han mar go yenenmiŋbe dufay wukken gama irde han yara. Goyenpoga go mar gobe mata buluŋ teŋ teŋ niŋ biŋ harkeb dufay buluŋ go epte ma hika titek han.

3*Al Kuruŋ diliŋde wukken heŋ heŋ mata*

¹ Goyenpoga deŋbe Yesu Kristuya kamtiŋde mat huwaramiŋ geb, bitiŋde mat wor po det Al Kurunyen gasuŋde haŋ goke po nurde hinayiŋ. Al Kurunyen gasuŋde gorbe Yesu Kristu beleŋ Doyan Al Kuruŋ heŋbe Al Kurunyen haniŋ yase beleŋ keperde hi. ² Niŋgeb det Al Kurunyen gasuŋde niŋ goke po dufay heŋ hinayiŋ. Det megen niŋ ge ma dufay heŋ hinayiŋ. ³ Deŋbe Yesu Kristu niŋ du-faytiŋ sanjiŋ iramiŋ goya goyenbe yenja kuruse hende kamaminj yara haminj. Irdeb kamtiŋde mat Al Kuruŋ beleŋ disaŋ heke huwarde al gergeŋ haminj. Niŋgeb Yesu Kristu Al Kuruŋ hitte hi gwahade goyen po, deŋ al gergeŋ hitiŋ mar wor Al Kuruŋ hitte haŋ. ⁴ Niŋgeb Al Ku-runyā hugiŋeŋ heŋ heŋ mata gote miŋ al Yesu Kristu tareŋmiŋ turŋuŋ yan goya megen gar forok yiyyenja goyenbe deŋ wor tareŋtiŋ turŋuŋ yan manaj forok yenayiŋ.

⁵ Niŋgeb megen niŋ mata buluŋ ultiŋde haŋ kuruŋ gobe yisikamnaŋ ko. Mata buluŋ gobe gahade: leplep mata, mata buluŋ mormok dapŋa kukuwa beleŋ titiŋ yara teŋ teŋ mata, uliŋde aman hetek mata teŋ teŋ dufay, mata buluŋ teŋ teŋ dufayyabe det uguŋ po yad yad niŋ dufay heŋ heŋ mataya. Det uguŋ po yad yad niŋ dufay heŋ heŋ mata gobe uŋgura dolon yird yird mataya turŋande. ⁶ Al Kurunyen beararbe mata gwahade teŋ haŋ mar goke katyenj. ⁷ Deŋ wor hakotbe mata buluŋ gwahade goyen teŋ kuŋ hin-han. ⁸ Gega gayenterbe mata buluŋ gahade gayen

yubul po tinayin. Mata gobe gahade: bearar mata, kunjuruŋ mata, al buluŋ yird yird dufay, mere buluŋ mat teŋ teŋ matayabe nanyaŋ teŋ teŋ mataya. Niŋgeb deŋbe mata goyen tumŋaŋ po yubul tinayin. ⁹⁻¹⁰ Deŋbe mata bikkek bitiŋ bana hanjen goyen yad siŋa yirdeb al gergeren haŋ geb, kadom usi gird ma teŋ hinayin. Al gergeren hitiŋ gobe Al Kuruŋ beleŋ yinŋen yara dirde gergeren diryin geb, gogo hugiŋen gergeren dirde hikeb Al Kuruŋbe al gwahade yen keŋkela nurdeb yenja kadom nurt gunen teŋ awalikde wor po hinayin. ¹¹ Al Kuruŋya awalikde hiniŋ yen nurde haŋ marbe igiŋ gwaha teŋ hinayin. Yesu Kristube Kuruŋniniŋ wor po. Yenbe neŋ kuruŋ gaya awalikde hite. Niŋgeb Grik mar ma Yuda mar, guba yitiŋ mar ma guba ma yitiŋ mar, saba karkuwaŋ yawartiaŋ mar ma gwahade ma yawartiaŋ maryabe meteŋ mar ma doyaŋ marya kuruŋ goyen banabe bipti miŋmoŋ. Igiŋ ala po Al Kuruŋya awalikde hinayin.

¹² Niŋgeb deŋbe Al Kuruŋ beleŋ bubulkuŋne wor po yen nurde duneŋ basiŋa dirde wukken wor po dirtiŋ haŋ geb, matabe gahade teŋ hinayin: kadtiaŋ ge buniŋen nurt yunen hinayin, irde igiŋ igiŋ yirde hinayin, dindiken ge turuŋ turuŋ ma teŋ hinayin, bekkenđe igiŋ mat al mere yirde hinayin, irde kadtiaŋ kura matamiŋ igiŋ hewoŋ yen doyaŋ heŋ heŋ ge piŋeŋ ma heŋ hinayin. Mata gahade gab ultiŋ umŋa yade hor yirde kuŋ hanjen yara hugiŋen gwaha po teŋ hinayin. ¹³ Al kadtiaŋ kura beleŋ buluŋ dirke goya goke buluŋen ma nurnayin. Doyaŋ Al Kuruŋ beleŋ mata buluŋtiŋ halde dunyiŋ gwa-

hade goyen po, ditiñde mata buluñ goyen wor halde yuneñ hinayinj. ¹⁴ Irdeb mata iginj iginj buda kuruñ go hendebe kadtiñ ge amaneñ nurd yuneñ yuneñ matatiñ yanj hinayinj. Gwaha teñ hinayinjbe deñ tumjañ goyen al miñ uñkureñ wor po heñ awalikde po hinayinj.

¹⁵ Be, Yesu Kristube al biñ yisikamde kamde al. Ningeb tubul tike yen beleñ bitiñ yisikamkeb awalikde hinayinj. Denþe al miñ hoyan hoyan gega, awalikde heñ Yesu yufukde al miñ uñkureñ heñ heñ goke teñ basiña diryinj. Irdeb goke teñ Al Kuruñ iginj nurde uneñ hinayinj. ¹⁶ Irde Yesu Kristuyen merebe bitiñ bana gasuñ unke keñkela wor po kipiryeñ. Irdeb keñkela dufay heñ Al Kuruñyen mere kadom saba gird teñbe, “Gwaha mat hitek gab iginj,” yen kadom momoñ gird teñ hinayinj. Irdeb bitiñde mat Al Kuruñ iginj nurd uneñya Al Kuruñyen asaňde niñ tikinyä Al Kuruñ turuñ ird ird tikinyäbe Holi Spirit beleñ bitiñde tikiñ yupul titiñ goyen tikiñ heñ hinayinj. ¹⁷ Irdeb mere teñ hinayinj ma mata kura teñ hinayinj kuruñ gobe Doyan Al Kuruñ Yesu nurd untinj mar beleñ titek mat po teñ hinayinj. Irdeb Yesu Kristu hitte mat sañiñ teñbe Al Kuruñ iginj nurd uneñ hinayinj.

¹⁸ Be, deñ bere almetiñ yanjbe almetiñ yagot yufukde po hinayinj.* Go teñ hinayinj gobe Doyan Al Kuruñ gama irde hanj mar beleñ mata titek goyen po teñ hinayinj.

* **3:18:** Mere gabe albe hende berebe bande yeñ ma yitiñ. Albe Al Kuruñyen mere saba yirke berembe nurde gama iryenj yen goke yitiñ.

19 Deŋ al berem yaŋbe bertiŋ yago niŋ amanŋeŋ nurd yunenŋbe mata yeŋ biŋ misiŋ nurtek mat ma yirde hinayiŋ.

20 Deŋ diriŋbe mamtiŋya nantiŋyat mere nurdeb gama irde hinayiŋ. Doyaŋ Al Kurunŋbe mata gwahade gokeb amaŋ heŋ hiyen.

21 Deŋ diriŋ naniŋ yagobe diriŋtiŋ yago biŋ ar yenaŋ mat ma mata yirde hinayiŋ. Moŋgo gwaha yirkeb kame kafura dufay kuruŋ heŋbe keperd keperdminŋ igin ma henayiŋ geb.

22 Deŋ al kurat yufukde heŋ meteŋ teŋ haŋ marbe megen niŋ doyaŋ martinđe mere nurde hinayiŋ. Meteŋ teŋ hinayiŋ goyen doyaŋ martinŋ yago beleŋ denenŋ hikeya po gwaha titekeb turuŋ dirnaŋ yeŋ nurdeya ma meteŋ teŋ hinayiŋ. Gwaha titŋenŋbe Doyaŋ Al Kuruŋ palap irde yeŋ ge meteŋ teŋ hite yeŋ nurdeya bitiŋde mat wor po doyaŋ martinŋ ge meteŋ teŋ hinayiŋ. **23** Meteŋ teŋ hinayiŋ kuruŋ gobe bitiŋde mat wor po Doyaŋ Al Kuruŋ niŋ meteŋ teŋ hite yeŋ nurdeya meteŋ teŋ hinayiŋ. Al niŋ meteŋ teŋ hite yeŋ ma nurde hinayiŋ. **24** Mata gwahade teŋ hinayiŋbe Doyaŋ Al Kuruŋ beleŋ mata igin teŋ hinayiŋ gote murungem duneŋ yiriŋ goyen dunyen. Niŋgeb meteŋ teŋ hinayiŋ kuruŋ gobe Doyaŋ Al Kurunŋtiŋ Yesu Kristu niŋ meteŋ teŋ unenŋ hite yeŋ nurde gab meteŋ teŋ hinayiŋ. **25** Munaŋ al kura mata igin ma teŋ hiyenŋbe gote wolminŋeŋbe murungem buluŋ tiyyen. Al Kurunŋbe al kura po igin inen, kurabe buluŋ inen ma yirde hiyen geb, buluŋ titekeb buluŋ diryen.

4

¹ Be, deñ doyan mar wor gwahade po metenj martiñ goyen mata huwak mat po keñkela doyan yirde hinayinj. Deñ wor Doyañ Al Kurunjiñbe Al Kurunyen gasunje hi gogo yeñ nurde hañ geb, gago dinenj hime.

Al Kurunja mere teñ teñ matatiñbe tareñ po irnayinj

² Be, nalutinj kuruñbe Al Kuruñ mere ird ird niñ nurde hinayinj. Irdeb Al Kuruñ mere irde heñyabe dufaytiñ mali hiburñej ma hiyeñ. Irdeb bitinje mat amanjeñ nurde uneñ turuñ irde hinayinj. ³ Be, Al Kuruñ mere irde heñyabe neñ beleñ Yesu Kristu niñ yitiñ mere banare hi goyen tagaltek belñeñ kerd dunkeb al budam mere goyen nurnayinj yeñ gusunjanj irde hinayinj. Nebe mere go tagalde himeke goke nad koyare neranj gago hime. ⁴ Ningeb ne niñ Al Kuruñ gusunjanj irde hinayinj. Irkeb mere tagaleñ yeñ nurde hime gobe kama ma heñ keñkela po tagaleñ.

⁵ Be, Yesu Kristu niñ ma nurde hañ mar hittebe dufay keñkela heñ ga mata teñ hinayinj. Irdeb Yesu niñ momoñ yirtek beleñ kura keneñ goya kama ma heñ momoñ yirde hinayinj. ⁶ Irdeb meretiñbe hugiñej al beleñ nurdeb, “Fudinde, ne farañ nure yeñbe gago mere nirde hi,” yeñ nurtek mat mere teñ hinayinj. Irdeb al beleñ gusunjanj kura dirkeb gwaha mat wol hetekbe iginj nurnayinj mat po wol heñ hinayinj.

Mere funaj

⁷ Be, Tikikus beleñ gab ne dahade hime goyen momoñ diryeñ. Yeñbe kolne wor po yara, irde

biñde mat fudinde wor po Doyañ Al Kuruñ niñ meteñ teñ hiyen. Yeñbe meteñ kadne iginj wor po. ⁸ Yeñ beleñ gabe neñ dahade hite goyen momoñ dirke go nurdeb amanç heñ tareñ henayinj yenj gago hulyanç irhem. ⁹ Yeñbe Onesimusya kuriryenj. Onesimus wor biñde mat fudinde wor po Doyañ Al Kuruñ niñ meteñ teñ hiyen. Yeñbe kolniniñ wor po yara. Yeñbe al hoyanje niñ moñ, dende al po. Irem garebe neñ hitere gar mata forok yenj hañ kurunç gayen tumñanç momoñ diriryenj.

¹⁰ Be, kadne kura neya koyare har al Aristakus beleñ deñ ge dufay heñ hi gayen momoñ yirayinj ninkeb gago dinenj hime. Banabas nomiñ Mak wor gwahade po deñ ge dufay heñ hi. Yeñ ge momoñ dirmiriñ gogo geb, yenj kuñ forok yeke keneñbe gargar irde keñkelä doyañ irde hinayinj.

¹¹ Be, Yesus deñem kurabe Yastus mananç deñ ge dufay heñ hi. Meteñ farañ nurde hañ mar bana gojbe al karwo ga po ga Yuda mar. Mel gobe neya heñ Al Kuruñ beleñ alya bereyaminj doyañ yird yird gote meteñ teñ kuñ hityen. Irde kurare kanduknjenj nurde himekeb bene yurum irde hanjen. ¹² Be, dende al kura Yesu Kristuyen meteñ al Epafras goyen wor deñ ge dufay heñ hi goyen momoñ yirayinj ninke gago momoñ dirde hime. Al gobe dende al. Yeñbe deñ goyen Al Kuruñyen dufay tumñanç yeneñ bebak teñ sañinj po huwardeb Yesuyen mere gama ird ird ninjbe al parguwak yara heñ yenj ge hekkenj wor po nurde hiwoñ yenj hugiñenj tareñ po Al Kuruñ gusuñanç irde hiyen. ¹³ Yeñbe deñ ge po moñ, Lao-

disia taundeya Hierapolis taundeya ninj Yesuyen alya bereya goke wor tareŋ wor po Al Kuruŋ gusuŋaŋ irde hiyen gobe fudinde yeŋ dineŋ hime. ¹⁴ Kadniniŋ wor po yeŋ ge amanŋeŋ wor po nurde hityen al guram al Lukyabe Demasya manan deŋ ge dufay heŋ har goke momor yirayiŋ ninkeb gago dinenŋ hime. ¹⁵ Laodisia taunde ninj Yesuyen alya bereya goya bere kura Nimfayabe yamiŋde gabu irde Al Kuruŋ dolon irde hanjen marya goyen manan ne ninj yeŋ, “Yeŋ beleŋ deŋ ge dufay heŋ hi,” yinnayiŋ. ¹⁶ Be, asan̄ gayen deŋ wa kapyan̄ heŋbe Laodisia taunde ninj Yesuyen alya bereya sios wor kapyan̄ henayiŋ yeŋ teŋ kerke gor kuyen̄. Irdeb asan̄ kura yeŋ ge kamin̄ goyen wor kamebe deŋ beleŋ wor teŋ kapyan̄ henayiŋ. ¹⁷ Irdeb Akipus goyen, “Doyaŋ Al Kuruŋ beleŋ meten̄ guntiŋ gobe keŋkela tanarde meten̄ teŋ hayin̄,” innayiŋ.

¹⁸ Ne Pol beleŋ hanner wor po gahade kaŋ hime: “Deŋ ge dufay heŋ hime.”

Be, ne koyare hime gake bitiŋ sir ma yiyyen̄. Denbe Al Kuruŋ beleŋ buniŋen̄ dirde igin̄ igin̄ dirwoŋ yeŋ nurde hime. Gogo po.

**Al Kurunyen Mere Igin
The New Testament in the Gwahatike Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tok ples Gwahatike long
Nuigini**

copyright © 2000 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gwahatike

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

 You include the above copyright and source information.

 You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-08-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

dbba218f-41f3-5f08-b0b6-2a7c919093ab